

ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ОДЕРЖАННЯ ПОДАРУНКІВ

Визначення подарунку закріплено в статті 1 Закону України «Про запобігання корупції», згідно з яким під **подарунком** розуміється грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.

Статтею 23 Закону встановлені обмеження для осіб, зазначених у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» (зокрема, для посадових осіб місцевого самоврядування), щодо одержання подарунків.

Проаналізувавши положення статті 23 Закону, можна виокремити такі види подарунків:

- заборонені;
- обмежено дозволені;
- дозволені.

Категорично забороняється (незалежно від їх вартості): вимагати, просити, одержувати подарунки для себе або близьких осіб від юридичних та фізичних осіб:

- у зв'язку зі здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок.

Дозволено отримувати з певними обмеженнями: якщо такі подарунки відповідають загально визначеним уявленням про гостинність у разі, якщо:

- вартість таких подарунків не перевищує одного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановлених на день прийняття подарунка, одноразово, або
- сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунок.

Слід мати на увазі, що такі подарунки дозволено отримувати лише за таких умов:

- подарунки отримуються не у зв'язку зі здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- особа, яка дарує, не перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок.

Дозволено отримувати подарунки:

- загальнодоступні знижки, товари послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси;
- будь-які подарунки від близьких осіб.

Близькими особами в розумінні Закону України «Про запобігання корупції» є:

- особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі – особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі

або (незалежно від зазначених умов)

- чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта.

Також виокремлюють такий вид подарунків, як подарунки державі, АРК Крим, територіальній громаді, державним або комунальним підприємствам, установам чи організаціям. Такі подарунки є державною, комунальною власністю і передаються органу, підприємству, установі чи організації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У разі, якщо дозволений подарунок одержано, особа зобов'язана не приймати рішень та не вчиняти дій на користь особи, від якої отримано такий подарунок.

Відповідно до частини четвертої статті 23 Закону України «Про запобігання корупції», рішення, прийняте особою, на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, вважаються такими, що прийняті в умовах конфлікту інтересів. На такі рішення розповсюджуються положення статті 67 Закону України «Про запобігання корупції», тобто – рішення підлягають скасуванню.

За порушення обмежень, передбачених статтею 23 Закону України «Про запобігання корупції», статтею 172.5 Кодексу України про адміністративні правопорушення, передбачена адміністративна відповідальність.

Наслідком вчинення дій або прийняття будь-яких рішень на користь особи, яка подарувала подарунок, може бути відповідальність, передбачена статтею 172.7 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Одержання неправомірної вигоди за вчинення або невчинення дій з використанням службового становища (повноважень) є злочином, відповідальність за який передбачена ст. 368 Кримінального кодексу України.

ЗАБОРОНЕНО (незалежно від вартості подарунка)	ДОЗВОЛЕНО ОТРИМУВАТИ З ПЕВНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ (за умови дотримання заборон)	ДОЗВОЛЕНО
<ul style="list-style-type: none"> - вимагати, просити, одержувати подарунок - у зв'язку із здійсненням службових /представницьких повноважень - від підпорядкованої особи	<ul style="list-style-type: none"> - якщо такі подарунки відповідають загально визнаним уявленням про гостинність - вартість таких подарунків не повинна перевищувати 1-го прожиткового мінімуму (одноразово) - протягом року вартість таких подарунків не повинна перевищувати 2-х прожиткових мінімумів	<ul style="list-style-type: none"> - якщо дарує близька особа - загальнодоступна знижка на товари, послуги, виграші, призи, премії, бонуси

Відділ з питань запобігання корупції